

Stockholms kommun

registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid Sjöstadsskolan

lena.lindblad-petersen@stockholm.se

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av Sjöstadsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Sjöstadsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren 2013.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sjöstadsskolan besöktes av Skolinspektionen den 19 och den 20 februari 2013.

Fakta om skolan

Sjöstadsskolan ligger i kommundelen Södermalm i Stockholms kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och grundsärskola årskurs 4-9. Från 1 januari 2013 finns vid skolan även en särskild undervisningsgrupp, Tjejforum, som tidigare tillhörde St.Örjans-enheten. Tjejforum består av ett tiotal elever i årskurserna 6-9. Vid tillfället för tillsynen har Sjöstadsskolan cirka 660 elever. Av dessa går 10 elever i grundsärskolan, varav två elever på grundsärskolenivå. Cirka 325 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet.

Sjöstadsskolans ledningsgrupp består av en rektor och två biträdande rektorer. En biträdande rektor har ansvar för förskolan och fritidshem och den andra har ansvar för arbetsmiljö, elevhälsa, Tjejforum och särskola.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde 80 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Det är högre än för riket där motsvarande siffra var 72 procent. För ämnet svenska visar Skolverkets statistik att 64 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov, vilket är ett lägre resultat än motsvarande siffra för både kommunen och riket. I delproven med skrivuppgifter var resultaten lägst, där mellan 77 och 85 procent av eleverna nådde kravnivåerna. Av skolans egen statistik för årskurs 3 från februari 2013 framgår att 90 procent av eleverna beräknas nå kunskapskraven i svenska i slutet av årskurs 3. I övriga ämnen beräknas mellan 90 och 100 procent nå kunskapskraven.

För årskurs 6 visar Skolverkets statistik för år 2012 att näst intill 100 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i engelska, matematik och svenska. Samtliga resultat är bättre än motsvarande resultat för riket. Av skolans betygssammanställning för eleverna i årskurs 6 för höstterminen år 2013 framgår att mellan 94 och 100 procent av eleverna når kunskapskraven i samtliga ämnen.

Enligt Skolverkets statistik för Sjöstadsskolan år 2012 var det genomsnittliga meritvärdet 213 meritvärdespoäng i årskurs 9, jämfört med 211 poäng för riket. Sedan år 2010 har meritvärdet på Sjöstadsskolan sjunkit från 228 poäng. Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde målen i alla ämnen läsåret 2011/12 var 84 procent. Motsvarande siffra för kommunen år 2012 var 76 procent och för riket 77 procent. Denna siffra på Sjöstadsskolan har ökat i jämförelse med år 2011 men minskat i jämförelse med år 2010. Pojkarnas resultat är generellt lägre än flickornas.

Näst intill 100 procent av eleverna var behöriga till gymnasieskolans högskole- och yrkesförberedande program år 2012. Andelen behöriga pojkar är något lägre än andelen behöriga flickor.

Enligt skolans egen betygssammanställning i samtliga ämnen i årskurs 9 för år 2012 nådde mellan 90 och 100 procent av eleverna kravnivåerna. Resultaten i samtliga ämnen har sett likartade ut under de senaste tre åren. Alla elever i grundskolan nådde kunskapskraven i alla ämnen/ämnesområden som ingår i utbildningen.

Betygen för eleverna i Tjejforum ingår inte i betygsstatistiken för år 2012 eftersom dessa elever fram till 1 januari 2013 tillhörde en annan skolenhet.

När det gäller samstämmigheten mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg visar den nationella statistiken att den är mycket god.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Sjöstadsskolan visar att skolans elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Eleverna på Sjöstadsskolan uppnår generellt sätt goda resultat även om resultaten i svenska i årskurs 3 läsåret 2011/2012 var lägre än genomsnittet i riket. Skolan har analyserat resultaten och vidtagit åtgärder för att förbättra kvalitén i svenskundervisningen, bland annat genom att fokusera ytterligare på elevernas skrivförmåga. Meritvärdet har försämrats de senaste åren. Skolan har analyserat orsakerna även till detta och konstaterar att det inte handlar om mer än 44-50 avgångselever de senaste tre åren varför det inte går att dra alltför omfattande slutsatser utifrån detta. Även om inte alla elever inom Tjejforum når kunskapskraven ges eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen i de flesta ämnen.

Tillsynen visar att skolan identifierar och utreder elever i behov av särskilt stöd och enligt rektorn och övrig personal får alla elever det stöd de har rätt till. Av intervjuerna med rektorn och lärare framgår dock att det är oklart när rektor och elevhälsa kontaktas i samband med att åtgärdsprogram upprättas.

Tillsynen visar att det som i vissa fall betecknas som särskilt stöd är ordinär anpassning av undervisningen inom ramen för lärarens profession istället för särskilt stöd. Skolan behöver reda ut vad som är särskilt stöd och vad som är anpassning av undervisningen utan att för den skull vara särskilt stöd.

Tillsynen visar att elever i särskolan och i Tjejforum ges en undervisning som utgår från elevernas individuella behov. Dock genomförs undervisningen i flera ämnen av lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Skolledningen har identifierat detta och avseende Tjejforum sker diskussioner om hur undervisningen ska förstärkas med ämnesbehöriga lärare. Eleverna på Tjejforum erbjuds inte heller språkval och modersmålsundervisning och det är inte säkerställt att eleverna ges förutsättningar att nå kunskapskraven i alla naturorienterande ämnen och i slöjd.

Skolans systematiska kvalitetsarbete är väl dokumenterat och personalen deltar i detta. Bland annat har fritidshemsverksamheten utifrån enkäter identifierat utvecklingsområden som den sedan har fokuserats på. Ett led i att ytterligare förbättra kvalitén på fritidshemmet har varit att inrätta en särskild utvecklingsgrupp för fritidshemmet. Kvalitén i den verksamhet fritidshemmet erbjuder bedöms som mycket god. Rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan samt ser till att utbildningen utvecklas.

Vidare framgår i tillsynen att intervjuade elever trivs men att det förekommer konflikter på skolan. Skolledning och lärare bekräftar den bilden men uppger att konflikterna minskat på senare tid. Tillsynen visar att skolan arbetar för att förebygga, förhindra och åtgärda kränkande behandling och som ett led i detta arbetar för att säkerställa att all personal har ett gemensamt förhållningssätt vid konflikter. Det finns dock elevsynpunkter på att personal hanterar "stökiga situationer" på olika sätt. Några elever tycker att personal inte agerar tillräckligt kraftfullt vid "bråk" medan någon annan intervjuad elev tycker att personal reagerar för snabbt vid minsta provokation. Det är viktigt att skolan fortsätter sitt arbete med att se till att det finns ett gemensamt förhållningssätt kring uppkomna konflikter. Den upprättade planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav och behöver därmed utvecklas. I de fall elever upplever sig kränkta rapporteras inte alltid detta till rektorn, vilket ska ske. Det är angeläget att rektorn får en samlad bild av omfattningen på eventuella kränkningar för att kunna vidta relevanta åtgärder.

Skolinspektionen konstaterar slutligen att det finns flera formella brister avseende betygssättningen och att de äldre elevernas reella inflytande på undervisningens innehåll behöver utökas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 juni 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i grundsärskolan och på Tjejforum utgår från och omfattar läroplanens/kursplanernas krav i alla ämnen.
- Se till att rektorn fattar beslut hur utbildningen ska läggas upp utifrån den enskilde grundsärskoleelevens förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Motivering

Undervisningen utgår från och omfattar läroplanens krav

För utbildningen i grundskolan gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen anger dels utbildningens värdegrund och uppdrag, dels mål och riktlinjer för hur utbildningen ska bedrivas. Läroplan innehåller även kursplaner för grundskolan. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll. I den nationella kursplanen för slöjd framgår t.ex. under centralt innehåll; ..metall, textil och trä, deras kombinationsmöjligheter..... Vidare; utvecklade former av hantverkstekniker, t.ex. gjutning, vävning och svarvning.

När det gäller slöjd framkommer i intervjuerna med lärarna och med eleverna på Tjejforum att de endast har textilslöjd. Detta innebär att delar av centrala innehållet i ämnet inte erbjuds eleverna varför kunskapskraven blir svåra att nå.

Utbildningens upplägg i grundsärskolan

I skollagen anges att huvudmannen för utbildningen avgör om en elev som tas emot i grundsärskolan huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden. Rektorn får besluta att en elev ska läsa en kombination av ämnen och ämnesområden samt ämnen enligt grundskolans kursplaner, om eleven har förutsättningar för det. Av förarbeten till skollagen (prop. 2009/10:165 s.391) framgår att

det är viktigt att kunna erbjuda flexibla lösningar i utbildningen beroende på elevernas förutsättningar och behov.

Stockholms kommun beslutar om en elev ska läsa i huvudsak ämnen eller ämnesområden. Rektorn på skolan har sedan fattat beslut om att elever som har förutsättningar för det också läser efter grundskolans kursplaner i vissa ämnen. Enligt rektorn och lärare i särskolan vore det dock i vissa fall lämpligt att en elev läser en kombination av ämnesområden och ämnen i grundsärskolan. Eftersom kommunen bestämt om eleven huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden i grundsärskolan följer eleven enbart antingen kursplanerna i grundsärskolans ämnen eller träningsskolans ämnesområden. Skolinspektionen menar att detta innebär att rektor inte utnyttjat sin möjlighet att besluta att en elev inom ramen för huvudmannens beslut kan läsa en kombination av grundsärskoleämnen och ämnesområden.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur undervisningen utgår från och omfattar läroplanen krav samt i hur utbildningen är upplagd på särskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 11 §, 11 kap. 8 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna i grundskolan ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Av elevintervjuerna framkommer att grundskolelärarna i de högre årskurserna ofta redan inför undervisningen har valt både arbetssätt och arbetsformer utan att eleverna ges möjlighet till något reellt inflytande. Lärare och rektor tillstår att det varierar hur pass delaktiga eleverna får vara i planeringen av undervisningen även om alla lärare har som utgångspunkt att elevinflytande är viktigt. Skolans arbetsplan för år 2012/13 betonar dessutom vikten av elevernas ansvar och inflytande. Skolinspektionens lektionsbesök stärker bilden av att det reella elevinflytandet över utbildningen kan utvecklas.

Utredningen visar att det finns brister i elevernas inflytande över utbildningen i grundskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att varje enskild verksamhet i skolans arbete med trygghet och studiero tydligt framgår av planen mot kränkande behandling.
- Utarbeta och implementera rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska anmälas till rektorn.

Motivering

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Huvudmannen ska även se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att den återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling som gäller för verksamheten i fritidshemmet, förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan. Enligt personalen i fritidshemmet och på Tjejforum görs årligen kartläggningar för att identifiera behov av åtgärder i respektive verksamhet. Personalen beskriver även att det delvis råder olika förutsättningar i skolan i förhållande till fritidshemmet och mellan Tjejforum och skolan i övrigt. Trots detta utgår inte planen från varje enskild verksamhets förutsättningar och behov och de åtgärder som beskrivs blir därmed inte heller anpassade utifrån dessa. I övrigt innehåller planen det som skollagen ställer krav på.

Anmälan till rektorn om kränkande behandling

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

Av intervjuerna med lärare på skolan och fritidshemmet framgår att alla händelser där elever har uppgett att de blivit utsatta för kränkande behandling inte har rapporterats till rektorn. I de fall upplevda kränkningar har "kunnat lösas direkt på plats" har anmälan inte gjorts. Det kan innebära att rektorn inte får kännedom om alla kränkningar och får därmed inte en tillräckligt samlad bild för att kunna sätta in relevanta insatser.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i planen mot kränkande behandling och i rutinen för att anmäla kränkningar till rektorn. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

6 kap. 8, 10 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den som uppmärksammar att en elev riskerar att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås anmäler det till rektorn.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn. Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Åtgärdsprogram och beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Av intervjuerna med rektor, elevhälsa och lärare framgår att rutinen på skolan är att när en lärare uppmärksammar att en elev har svårigheter ska detta i första hand lösas inom arbetslaget innan kontakt tas med rektor. Arbetslaget gör en pedagogisk utredning kring elevens svårigheter och sedan upprättas ett åtgärdsprogram av mentorn. När det handlar om större svårigheter, d.v.s. i sådana fall där eleven riskerar att inte nå kunskapskraven eller har andra större svårigheter i sin skolsituation kontaktas alltid rektor och elevhälsa innan ett åtgärdsprogram upprättas. Av intervjuerna framkommer att åtgärdsprogram upprättas även i fall när det inte är fråga om särskilt stöd. Det innebär att åtgärdsprogram upprättas, och därmed ska kunna överklagas, även om eleven inte är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Tjejforum som utarbetats under år 2012. I åtgärdsprogrammen saknas information om rätten att överklaga åtgärdsprogrammen.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§, 28 kap. 16 § skollagen, 21 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att betygskatalogen signeras av läraren som sätter betyg och i övrigt motsvarar kraven i Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.

- Ge skriftliga bedömningar av elevens kunskapsutveckling när ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne i grundskolan.
- Se till att eleverna efter avslutad grundsärskola får ett intyg om den utbildning som de gått igenom samt att intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det.
- Se till att betyg i grundsärskolan sätts om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det.

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår att en elevs betyg ska antecknas i en betygskatalog. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) framgår att signering av betygskatalogen ska ske när läraren sätter betyg. Vidare anges att samtliga rättelser i betygskatalogen dateras.

Vid Skolinspektionens granskning av betygskatalogen framgår att alla lärare som sätter betyg i ämnen inte har signerat katalogen. Vidare konstaterade Skolinspektionen att rättelse av betyg inte alltid är daterade och signerade.

I skollagen framgår att en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ska ges i grundskolan om ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog och slutbetyg. Några arkiverade skriftliga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling finns inte. De skriftliga bedömningarna som finns i skolans datasystem innehåller dock inte någon beskrivning av elevens kunskapsutveckling utan enbart en markering av att kunskapskraven/målen ej uppnåtts.

Av skollagen framgår att eleverna efter avslutad grundsärskola ska få ett intyg om den utbildning de genomgått. Om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme. Vidare framgår att betyg ska sättas i grundsärskolans ämnen om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det. Rektorn ska utfärda terminsbetyget.

Lärarna i grundsärskolan uppger att betyg satts i grundsärskolans ämnen utan att en elev eller elevs vårdnadshavare begärt det. Skolan ger inget intyg efter avslutad grundsärskola och eleven och elevens vårdnadshavare tillfrågas inte om de önskar ett allmänt studieomdöme. Det är lärare på grundsärskolan som utfärdar terminsbetyg och inte rektorn.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 14, 19 §§, 10 kap. 22 §, 11 kap. 17, 19 §§ skollagen, 6 kap. 13 §§ skol-förordningen, 7-8 §§, 15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Se till att rektorn försäkrar sig om att den som får i uppdrag att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor har tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn får uppdra åt en anställd eller uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn får Skolinspektionen veta att alla mentorer har fått på delegation att besluta om åtgärdsprogram, utan att rektorn säkerställt att var och en av dessa har kompetens för detta.

Utredningen visar att det finns brister i skolans ledningsstruktur. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används inom grundsärskolan och Tjejforum har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som

anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Av intervjuer med rektorn och av dokumentstudier framgår att merparten av lärare på Sjöstadsskolan undervisar i de ämnen de har utbildning för. Undervisningen i grundsärskolans alla ämnen bedrivs dock av lärare som saknar ämnesutbildning för detta. På Tjejforum undervisas eleverna i vissa ämnen av lärare som inte har lärarutbildning och i vissa ämnen av lärare som inte är behöriga att undervisa i årskurserna 6-9. Enligt rektorn är hon medveten om detta och ser för närvarande över lärarbehörigheten på skolan.

Utredningen visar att det finns brister i personalens formella kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13-14 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag, 33 § lag om införande av skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Erbjuda eleverna på Tjejforum språkval samt modersmålsundervisning.

Motivering

I skollagen anges att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och eleven har grundläggande kunskaper i språket. Vidare framgår i skollagen att det som ämne ska finnas språkval.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever på Tjejforum framkommer att modersmålsundervisning inte erbjuds trots att det finns elever som har rätt till sådan undervisning. Inte heller språkval erbjuds eleverna på Tjejforum.

Utredningen visar att det finns brister i tillgången till utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 4, 7 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att undervisningen i de naturorienterande ämnena, för eleverna i Tjejforum, bedrivs i ändamålsenliga lokaler.

Motivering

I skollagen anges att det för utbildningen ska finnas lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. För utbildningen i grundskolan gäller vidare en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplan innehåller kursplaner för grundskolan. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll. I den nationella kursplanen för kemi framgår t.ex. att eleverna ska genomföra systematiska undersökningar i kemi.

Undervisningen i de naturorienterande ämnena bedrivs av en lärare från Sjöstadsskolan i Tjejforums lokaler. I samband med tillsynen framgår dock att det inte finns någon lokal och utrustning för att kunna utföra laborationer. Rektorn medger i intervjun att det är tveksamt om eleverna har möjlighet att nå alla kunskapskrav i kursplanerna i ämnena fysik och kemi under de förutsättningar som råder.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister beträffande undervisningslokalerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 11 §, 2 kap. 35 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Mats Peterson
Föredragande

Skolinspektionen

2013-03-20

14 (16)

Dnr 43-2012:4307

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmännen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).